

ПРОТОКОЛ № 1.23.

засідання ради із забезпечення якості освіти ДБТУ від 03 березня 2023 року

Присутні:

Голова – Максим СЕРІК, проректор з науково-педагогічної роботи.

Секретар – Юлія ВАСИЛЬЄВА, фахівець центру менеджменту якості освіти.

Постійні члени ради: Олексій ВАЦ, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної діяльності;

Софія ЗНАЙДЮК, керівник відділу ліцензування, акредитації та інформаційного забезпечення освітнього процесу;

Аліна ДИДИКІНА, керівник центру менеджменту якості освіти;

Єлізавета БОСНЯК, голова студентського самоврядування Університету.

Інші присутні: Анастасія КАШПЕРСЬКА, керівник навчального відділу;

Сергій КУЗЬМЕНКО, директор навчально-наукового інституту “Кіберпорт”;

Вадим БРЕДИХІН, декан факультету мехатроніки та інжинірингу;

Олексій РОМАНОВ, декан факультету агрономії та захисту рослин;

Максим СОРОКІН, т.в.о декана факультету енергетики, цифрових та комп’ютерних технологій;

Тетяна ЛАРІНА, декан факультету економічних відносин та фінансів;

Альона МОСКАЛЕНКО, декан факультету менеджменту, адміністрування та права;

Сергій БОРОВКОВ, декан факультету ветеринарної медицини;

Олена ЩЕРБАК, декан факультету біотехнологій;

Марина ЯНЧЕВА, декан факультету переробних і харчових виробництв;

Наталія ПЕНКІНА, декан факультету управління торговельно-підприємницькою та митною діяльністю;

Анастасія СУСКА, декан факультету лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

1. Обговорення проведення роботи з удосконалення освітніх програм.
2. Обговорення кадрових вимог ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.
3. Формування пулів вибіркових дисциплін для студентів другого року навчання.
4. Формування навчальних та робочих планів.

1.СЛУХАЛИ: Максима СЕРІКА, проректора з науково-педагогічної роботи який запропонував що, до 15 березня 2023 року деканам факультетів

треба призначити відповідальну особу на факультеті до якої буде надходити інформація про НПП з кафедр для введення в ЄДЕБО.

До 15 березня 2023 року завідувачам всіх кафедр зібрати інформацію, про професійні досягнення згідно з п.38 Ліцензійних умов науково-педагогічних працівників своєї кафедри і надати відповідальній особі, яку призначив декан. Дані за останні п'ять років (2022-2018pp.)

Відповідальна особа вводить **до 1 квітня 2023 року** оновлені дані по викладачам в ЄДЕБО.

Максим СЕРІК звернув увагу на те, що:

1. Якщо приймається рішення про зміну назви ОП, то ця процедура проводиться через Вчену Раду Університету, і треба усвідомлювати що технічно має низьку ускладнень, (по суті закриття старої ОП і відкриття нової ОП), в ЄДЕБО створюється нова ОП, з присвоєнням нового номера ID, потім треба перевести на неї всіх студентів, але стару видалити не завжди є можливість, особливо якщо на неї є студенти в академічній відпустці тощо, сертифікат на акредитацію може не підтягуватись на нову назву ОП;

2. Якщо провадиться перерозподіл ліцензійного обсягу (далі л.о.) внутрішньо, між освітніми програми, наприклад, при впровадженні нової освітньої програми визначається ліцензійний обсяг за рахунок зменшення л.о. іншої освітньої програми, прохання повідомляти в ліцензійний відділ, у формі рапорту, в електронному вигляді на поштову скриньку відділу з візуванням гаранта ОП та декана факультету, в трьох денний термін після настання змін;

3. Зміна гаранта та групи забезпечення, також проводиться через подання до відділу ліцензування та акредитації у формі рапорту, в електронному вигляді на поштову скриньку відділу від декана факультету з візуванням проректора з науково-педагогічної роботи в тижневий термін після настання змін;

4. Освітні програми на новий 2023/2024 навчальний рік, якщо вони мають зміни, надсилати до відділу ліцензування та акредитації, і після перевірки відділом менеджменту якості освіти, для подальшого їх висвітлення на сайті ДБТУ до **01 квітня 2023 року**.

ВИСТУПИЛИ:

Юлія ВАСИЛЬЄВА, фахівець центру менеджменту якості зазначила, що:

1. Необхідно створити (оновити) **групу удосконалення** освітньої програми (далі – ОП), в яку б входили НПП, здобувачі, роботодавці (згідно Положення про гаранта та групу удосконалення ОП, така група затверджується розпорядженням по деканату). Наявність здобувачів та роботодавців саме в групі удосконалення покращить роботу і збільшить вплив цих стейкхолдерів на якість ОП.

2. За основу при удосконаленні ОП треба взяти **стандарт освіти** (на сайті МОН) всі компетенції та ПРН, які зазначені в стандарті, мають бути без змін (рекомендовано). ОП має бути ширшою, ніж стандарт та мати чіткий фокус (рекомендація NAQA)

3. Зверніть увагу, на сьогодні згідно з Постановою КМУ № 519 (від 25.06.2020 р.) відповідність **рівню НРК** наступна:

Рівень вищої освіти	Ступінь вищої освіти	НРК України	QF-EHEA	EQF-LLL
Початковий рівень (короткий цикл)	Молодший бакалавр	5 рівень	Короткий цикл	5
Перший (бакалаврський)	Бакалавр	6 рівень	Перший цикл	6
Другий (магістерський)	Магістр	7 рівень	Другий цикл	7
Третій (освітньо-науковий)	Доктор філософії	8 рівень	Третій цикл	8

4. **Мета ОП** повинна корелювати зі стандартом, треба вкладати «відсилку» до рівня НРК і продумати, як мета відповідає місії університету.

Цитата з « Стратегії розвитку ДБТУ на 2022-2027 рр.» :

«Основна мета розвитку (місія Університету) – створення університету європейського рівня, інноваційного типу, з високим рейтингом та розвиненою інфраструктурою з метою задоволення ціннісних очікувань усіх стейкхолдерів (зацікавлених сторін):

- для здобувачів ступеня вищої освіти молодший бакалавр, бакалавр, магістр, освітньо-наукового ступеня доктора філософії – елітна освіта, що створює умови для творчого розвитку, освітньої мобільності та міжнародного визнання;

- для науково-педагогічного персоналу - формування інноваційного, освітнього і наукового простору для забезпечення розкриття потенціалу, можливостей самореалізації та професійного розвитку;

- для роботодавців та бізнесу - забезпечення високих вимог ринку праці фахівцями нової формації, здатними працювати в умовах швидкозмінного, багатофункціонального середовища;

- для держави та суспільства – підготовка інтелектуальних ресурсів, здатних вирішувати державні, європейські та світові проблеми.»

5. **Варіативна частина ОП** повинна складати не менше 25%. Рекомендований загальний обсяг вибірових компонент: для молодших бакалаврів – 30 кредитів, бакалаврів – 60 кредитів, магістрів – 24 кредити (наскрізна магістратура на базі ПЗСО – 90 кредитів, для скороченого терміну навчання – 75 кредитів), для доктора філософії – від 8 до 15 кредитів відповідно до програм від 30 до 60 кредитів освітньої частини. Обсяг вибірових дисциплін для бакалаврів скороченого терміну навчання – залежно від обсягу

ОП. Вибіркові компоненти також повинні мати силабуси та бути представлені в каталозі вибіркового дисциплін.

6. Унікальність: якщо «так» – додаткові компетентності та ПРН в ОП до тих, що прописані в стандарті (рекомендується), якщо «ні» – лише стандартні компетентності та ПРН (припустимо).

7. «**Матриця відповідності**» заповнюється дуже уважно та відповідально, обговорюється з викладачами, які закріплені за освітніми компонентами. Компетентності та ПРН зазначаються в робочих програмах навчальних дисциплін, силабусах. Викладання навчальних дисциплін повинно забезпечувати формування вказаних компетентностей та досягнення ПРН. Необхідно акцентувати увагу викладачів на відповіді на питання: «Які останні оновлення в робочу програму внесені?». Список літератури в робочій програмі має бути оновлений і актуальний (останні 5, як виняток до 10 років).

8. «**Структурно–логічна схема**» може бути представлена у формі «перехресної таблиці», а може бути як блок-схема.

ОК, що вивчаються	ОК, які передують чи є наступними					
	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6
ОК1						
ОК2						
ОК3	■					
ОК4		■	■			
ОК5	■		■	■		
ОК6		■	■		■	

9. **Обов'язковим є проведення громадського обговорення проєктів** освітніх програм із залученням академічної спільноти, здобувачів, роботодавців, випускників, представників студентського самоврядування, ради молодих вчених (для ОНП) та інших зацікавлених сторін, що передбачає рецензування, анкетування, інтерв'ювання тощо. Участь у фахових семінарах з роботодавцями. Результати громадського обговорення проєктів ОП (рецензії, відгуки, звіти анкетування, протоколи, таблиці пропозицій стейкхолдерів та ін.) обов'язково мають бути розміщені на сайті університету. Увесь фактаж с фото і протоколами фіксується та у встановленому порядку висвітлюється на сайті, на сторінці факультету або на сторінці кафедри.

10. Необхідно організувати проведення **лекцій роботодавцями** та обов'язково фіксувати це (фото, новини на сайті тощо).

1) **Міжнародна співпраця:** Доцільно активізувати участь у міжнародних проєктах, посилити міжнародну співпрацю. Обов'язково фіксувати інформацію про кожен проведений захід.

2) **Дослідницька частина** (особливо для 7 і 8 рівнів вищої освіти) повинна бути представлена в ОП, робочих програмах навчальних дисциплін, кваліфікаційних роботах; підтверджуватись наявністю договорів з лабораторіями, науковими установами; діяльністю наукових гуртків; участю НПП і здобувачів у наукових конференціях, грантах, проектах; публікаціями у наукових виданнях тощо.

11. **При удосконаленні ОП необхідно проаналізувати** (засвідчити в протоколах, підтверджуючих документах, світлинах, інформація в стрічці новин...):

1) Аналогічні закордонні програми та програми інших ЗВО.

2) Потребу ринку праці: інформація від роботодавців (сектор в держпромі, інформація біржі праці, інші аналітичні матеріали).

3) Пропозиції здобувачів, роботодавців, випускників (Відгуки випускників та аналіз їх професійного шляху. Робота з випускниками, яка особа конкретно відповідає) та інших стейкхолдерів стосовно компетентностей та програмних результатів навчання, освітніх компонент, розподілу годин та інше.

4) Регіональний контекст (межує з ринком праці).

12. Вимоги до якісного складу викладачів:

Якісний склад викладачів (викладачі повинні мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у п. 38 Ліцензійних умов; відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників визначається відповідно до п. 37 Ліцензійних умов). Стажування і підвищення кваліфікації НПП.

Проведено обговорення та надані уточнення з вищезазначених питань. Юлія Васильєва рекомендувала взяти це до уваги.

2.СЛУХАЛИ: Софію ЗНАЙДЮК, керівника відділу ліцензування, акредитації та інформаційного забезпечення освітнього процесу щодо кадрових вимог ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Вона доповіла, що постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365 затверджено нові Ліцензійні умови (ЛУ) провадження освітньої діяльності, які набувають чинності 20 червня 2021 року. Вони визначають нові вимоги до науково-педагогічних працівників (НПП), які задіяні в освітньому процесі.

На відміну від попередньої редакції ЛУ, яка передбачала створення груп забезпечення спеціальностей із розрахунку один НПП на 30 здобувачів освіти за спеціальністю, нинішня редакція вимагає наявності на освітній програмі трьох осіб, які мають науковий ступінь та/або вчене звання, працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають освітню та/або професійну кваліфікацію, відповідну освітній програмі.

Кожний освітній компонент освітньої програми, тобто кожна навчальна дисципліна, на відповідному рівні вищої освіти має бути забезпечений науково-педагогічними (педагогічними) та/або науковими працівниками з урахуванням відповідності їх освітньої та/або професійної кваліфікації.

Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту визначається (п.37 ЛУ):

на підставі документів встановленого зразка про:

- вищу освіту;
  - присудження наукового ступеня (однакова за змістом спеціальність (предметна спеціальність, спеціалізація);
  - наявність досвіду професійної діяльності (заняття) за відповідним фахом (спеціальністю, спеціалізацією) не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності);
  - керівництво (консультування) дисертації на здобуття наукового ступеня за спеціальністю, що була захищена в Україні або за кордоном;
- щонайменше п'ятьма публікаціями у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, протягом останніх п'яти років.

Науково-педагогічні, педагогічні та наукові працівники, які забезпечують освітній процес, повинні мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов.

Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років:

- 1) наявність не менше п'яти публікацій у періодичних наукових виданнях, що включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection;
- 2) наявність одного патенту на винахід або п'яти деклараційних патентів на винахід чи корисну модель, включаючи секретні, або наявність не менше п'яти свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір;
- 3) наявність виданого підручника чи навчального посібника (включаючи електронні) або монографії (загальним обсягом не менше 5 авторських аркушів), в тому числі видані у співавторстві (обсягом не менше 1,5 авторського аркуша на кожного співавтора);
- 4) наявність виданих навчально-методичних посібників/посібників для самостійної роботи здобувачів вищої освіти та дистанційного навчання, електронних курсів на освітніх платформах ліцензіатів, конспектів лекцій/практикумів/методичних вказівок/рекомендацій/ робочих програм, інших друкованих навчально-методичних праць загальною кількістю три найменування;
- 5) захист дисертації на здобуття наукового ступеня;
- 6) наукове керівництво (консультування) здобувача, який одержав документ про присудження наукового ступеня;

7) участь в атестації наукових кадрів як офіційного опонента або члена постійної спеціалізованої вченої ради, або члена не менше трьох разових спеціалізованих вчених рад;

8) виконання функцій (повноважень, обов'язків) наукового керівника або відповідального виконавця наукової теми (проекту), або головного редактора/члена редакційної колегії/експерта (рецензента) наукового видання, включеного до переліку фахових видань України, або іноземного наукового видання, що індексується в бібліографічних базах;

9) робота у складі експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН або у складі галузевої експертної ради як експерта Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, або у складі Акредитаційної комісії, або міжгалузевої експертної ради з вищої освіти Акредитаційної комісії, або трьох експертних комісій МОН/заявленого Агентства, або Науково-методичної ради/науково-методичних комісій (підкомісій) з вищої або фахової передвищої освіти МОН, наукових/науково-методичних/експертних рад органів державної влади та органів місцевого самоврядування, або у складі комісій Державної служби якості освіти із здійснення планових (позапланових) заходів державного нагляду (контролю);

10) участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, залучення до міжнародної експертизи, наявність звання "суддя міжнародної категорії";

11) наукове консультування підприємств, установ, організацій не менше трьох років, що здійснювалося на підставі договору із закладом вищої освіти (науковою установою);

12) наявність апробаційних та/або науково-популярних, та/або консультаційних (дорадчих), та/або науково-експертних публікацій з наукової або професійної тематики загальною кількістю не менше п'яти публікацій;

13) проведення навчальних занять із спеціальних дисциплін іноземною мовою (крім дисциплін мовної підготовки) в обсязі не менше 50 аудиторних годин на навчальний рік;

14) керівництво студентом, який зайняв призове місце на I або II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або робота у складі організаційного комітету / журі Всеукраїнської студентської олімпіади (Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт), або керівництво постійно діючим студентським науковим гуртком / проблемною групою; керівництво студентом, який став призером або лауреатом Міжнародних, Всеукраїнських мистецьких конкурсів, фестивалів та проектів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі міжнародних, всеукраїнських мистецьких конкурсів, інших культурно-мистецьких проектів (для забезпечення провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-творчому) рівні); керівництво здобувачем, який став призером або лауреатом міжнародних мистецьких конкурсів, фестивалів, віднесених до Європейської або Всесвітньої (Світової) асоціації мистецьких конкурсів, фестивалів, робота у складі організаційного комітету або у складі журі зазначених мистецьких конкурсів, фестивалів); керівництво студентом, який брав участь в Олімпійських, Паралімпійських іграх, Всесвітній та

Всеукраїнській Універсіаді, чемпіонаті світу, Європи, Європейських іграх, етапах Кубка світу та Європи, чемпіонаті України; виконання обов'язків тренера, помічника тренера національної збірної команди України з видів спорту; виконання обов'язків головного секретаря, головного судді, судді міжнародних та всеукраїнських змагань; керівництво спортивною делегацією; робота у складі організаційного комітету, суддівського корпусу;

15) керівництво школярем, який зайняв призове місце III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів, II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України”; участь у журі III—IV етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових навчальних предметів чи II—III етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів — членів Національного центру “Мала академія наук України” (крім третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня);

16) наявність статусу учасника бойових дій (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

17) участь у міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки під егідою Організації Об'єднаних Націй (для вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

18) участь у міжнародних військових навчаннях (тренуваннях) за участю збройних сил країн — членів НАТО (для вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти);

19) діяльність за спеціальністю у формі участі у професійних та/або громадських об'єднаннях;

20) досвід практичної роботи за спеціальністю не менше п'яти років (крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової діяльності).

Вимога наявності досягнень у професійній діяльності не застосовується до науково-педагогічних (наукових) працівників зі стажем науково-педагогічної роботи менше трьох років, працівників, що мають статус учасника бойових дій, а також до фахівців-практиків, які працюють на посадах науково-педагогічних (наукових) працівників на умовах сумісництва в обсязі 0,25 або менше, або 150 годин навчального навантаження на навчальний рік.

Проведено обговорення та надані уточнення з вищезазначених питань. Софія Знайдюк рекомендувала взяти це до уваги.

3. СЛУХАЛИ: Юлію ВАСИЛЬЄВУ, фахівця центру менеджменту якості освіти яка зазначила, що:

1. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти
- 2 курсу буде проходити в два етапи процедурно двома студентськими голосуваннями :

Перший етап – виявлення 10 дисциплін-«переможниць» (всі ці дисципліни-«переможниці» будуть поставлені у розклад і увійдуть до робочого навчального плану).

Другий етап – розподіл студентів між дисциплінами-«переможницями» (кожен студент обирає для себе 5 дисциплін на рік для вивчення і, відповідно, включення у свою індивідуальну освітню траєкторію).

2. Для проведення першого етапу голосування в секторі факультету (на сторінці вибіркового дисциплін) кожному факультету необхідно мати 20 дисциплін у формі анотацій (з цих 20 дисциплін буде визначено 10 «переможниць»). Ці 20 дисциплін складаються з двох угруповань: А і Б.

Угруповання А – дисципліни, що взагалі не мають передумов вивчення, а також дисципліни, які є загальноосвітніми й відповідають рівню сформованих компетентностей у студентів після успішного завершення ними навчання на 1 курсі всіх ОП. Дисципліни угруповання А кожен інститут/факультет буде формувати із загальноуніверситетського каталогу шляхом рішення (вибору) гарантів та директора/декана цього інституту/факультету як рекомендованих дисциплін для студентів «свого» інституту/факультету для здійснення студентами першого вибору. Для наповнення загальноуніверситетського каталогу до 15 лютого необхідно надати до навчального відділу пропозиції щодо таких дисциплін у формі анотацій.

Угруповання Б – це вибіркові дисципліни фахового спрямування, які як передумову зарахування мають вимогу щодо засвоєння студентами обов'язкових компонент першого курсу певних (бажано всіх) ОП факультету.

Співвідносна кількість дисциплін Угруповання А і Угруповання Б не регламентується і визначається гарантами та директором/деканом. Загальна кількість дисциплін цих двох угруповань рекомендована як 20 дисциплін.

Для спеціальностей, за якими здійснюється підготовку більше 100 осіб на курсі за однією формою навчання, допускається формування двох варіативних потоків при забезпеченні для кожного потоку 20 дисциплін.

Як виключення, у випадку принципової недоцільності (неможливості) формування дисциплін Угруповання Б для студентів всіх ОП факультету, допускається формування двох диференційованих угруповань Б1 та Б2 для студентів різних ОП в інших поєднаннях. Але в цьому випадку угруповання Б1 та Б2 не можуть містити більше, ніж по 10 дисциплін. Принципова недоцільності (неможливість) повинна бути чітко обґрунтована, бо наявність двох диференційованих угруповань Б на одному інституті/факультеті збільшує вартість навчання студентів.

3. Для формування 20 дисциплін (з них буде визначено студентами в результаті голосування 10 дисциплін-переможниць») в секторі інституту/факультету для проведення першого етапу студентського голосування треба подати коротку анотацію вибіркового дисциплін кількістю 20. Ці дисципліни можуть включати як дисципліни, які обрані гарантами та директором/деканом відповідного інституту/факультету (Угруповання А), так і дисципліни професійного спрямування (Угруповання Б).

Термін виконання – до 25 лютого 2023 р. Рекомендована форма подання анотації наведена.

Приклад анотації:

<p>Стандартизація продукції тваринництва (передумова – засвоєння обов’язкових компонент першого курсу)*</p>	<p>Викладач – доц. Васильєва Ю.О.</p>
	<p>Мета вивчення дисципліни та результати навчання: розуміння функціонування системи стандартизації та системи розробки нормативних документів; здатність аналізувати і обирати оптимальні нормативні документи для професійної діяльності; здатність користуватися нормативними документами; здатність забезпечувати якість тваринницької продукції в процесі виробничої діяльності; втілення механізмів збереження навколишнього середовища при розробці нормативних документів та в процесі професійної діяльності.</p>

*якщо передумови відсутні, то обов’язково зазначити це

<p>Стандартизація продукції тваринництва (передумова – засвоєння обов’язкових компонент першого курсу)*</p>	<p>Провідний лектор – доц. Васильєва Ю.О.</p> <p>Мета вивчення дисципліни та результати навчання: розуміння функціонування системи стандартизації та системи розробки нормативних документів; здатність аналізувати і обирати оптимальні нормативні документи для професійної діяльності; здатність користуватися нормативними документами; здатність забезпечувати якість тваринницької продукції в процесі виробничої діяльності; втілення механізмів збереження навколишнього середовища при розробці нормативних документів та в процесі професійної діяльності.</p>
--	---

*якщо передумови відсутні, то обов’язково зазначити це

4. До 28 лютого 2023 року планується розміщення на сайті у вкладці «Студент» - «Вибіркові дисципліни» в секторах інститутів/факультетів по 20 (рекомендовано) дисциплін для проведення першого студентського голосування і визначення по 10 дисциплін-«переможниць».

5. З 6 по 10 березня 2023 р. планується проведення першого студентського голосування і визначення по 10 дисциплін-«переможниць» для кожної ОП.

6. Для підготовки умов для проведення другого студентського голосування (коли кожен студент обирає для себе 5 дисциплін з 10, (як би то записується на 5 з 10 дисциплін) необхідно для дисциплін-«переможниць» розробити та представити в навчальний відділ силабуси за встановленою у відповідному положенні формою. Термін виконання – до 18 березня 2023р. Силабуси будуть розміщені на сайті.

7. З 27 по 31 березня 2023 р. планується проведення другого студентського голосування, за результатами якого стане відомим розподіл студентів для вивчення вибіркових дисциплін.
8. Нагадуємо, що студент, який знехтував своїм правом вибору і не приймав участь у голосуванні, зараховується деканатом у групи для вивчення тих дисциплін, які вважаються базовими для його спеціальності, або з міркувань оптимізації навчальних груп і потоків.
9. Алгоритм дій щодо обрання вибіркових дисциплін для здобувачів освіти першого курсу ПЗСО залишається аналогічним до алгоритму 2022-2023 навчального року. Він полягає у одноетапному виборі студентами 5 дисциплін з тих 10, які пропонують декан та гаранті відповідних освітніх програм. Фактично, відбувається розподіл студентів між 10 запропонованими дисциплінами. Здійснюється цей вибір студентами в термін до четверга першого повного учбового тижня першого семестру року вступу.
10. Здобувачі освіти, які вступили на ОП та навчаються за скороченою програмою (на базі молодшого бакалавра чи молодшого спеціаліста) в рік вступу на ОП здійснюють свій вибір щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії (обрання вибіркових дисциплін) з тих дисциплін, які вже визначені іншими здобувачами освіти відповідного курсу як дисципліни – «переможниці» і включені в робочі навчальні плани. Фактично, відбувається розподіл студентів між 10 попередньовизначеними дисциплінами.

Проведено обговорення та надані уточнення з вищезазначених питань. Юлія Васильєва рекомендувала взяти це до уваги.

4. СЛУХАЛИ: Анастасію КАШПЕРСЬКУ, керівника навчального відділу щодо формування навчальних та робочих планів. Вона звернула увагу, що **Єдина освітня програма – це єдиний навчальний план як для денної, так і для заочної форм навчання з урахуванням усіх освітніх компонентів, в тому числі, курсових робіт, практик.**

2. Випуск у 2023-2024 навчальному році (плановий)
Бакалаврів та магістрів (наскрізних) – 30.06.
Магістрів (ОПП) 1 рік 4 місяці – 31.12. (якщо претендуємо на державне замовлення).

Магістрів (ОНП) 1 рік 10 місяців – 30.06.

3. Початок навчання у семестрах у 2023-2024 навчальному році

1-й семестр – 4 вересня 2023 року.

2-й семестр – 29 січня 2024 року (4 тижні практика, канікули/практика).

2-й семестр теоретичне навчання – з 26 лютого 2024 року.

4. Структура тижнів за семестрами

1-й семестр – 15 тижнів + 2 тижні сесія.

2-й семестр – 15-18 тижнів (за необхідністю) + 2 тижні сесія.

Сумарна тривалість канікул не менше 8 тижнів на рік.

5. Навчальне навантаження здобувачів вищої освіти протягом одного навчального року становить 60 кредитів ЄКТС.

6. Вивчення всіх навчальних дисциплін обов'язково завершується заліком або екзаменом. Максимальна сумарна кількість екзаменів та заліків з урахуванням практик та міждисциплінарних курсових робіт (проектів) за навчальний рік – 16, відповідно на семестр – 8.

Максимальна кількість екзаменів протягом однієї сесії – 4.

Якщо дисципліна в 2-х семестрах – в кожному має бути форма контролю.

2 сесії на рік як для денної, так і для заочної форми навчання.

Практика, екзамен, залік, міждисциплінарна курсова робота обов'язково вважаються як точка контролю.

7. Дисципліни не менше 3-х кредитів. 3 кр. – вибіркові дисципліни, максимум – загальноосвітні. В одному семестрі (якщо дисципліна триває більше 1 семестру) обсяг дисципліни не менше 3-х кредитів (3 кр., 4 кр., 5 кр. дисципліна не ділиться на 2 семестри).

Роз'яснення до Наказу № 47: «Оптимальний обсяг однієї обов'язкової навчальної дисципліни на семестр має становити 5-6 кредитів ЄКТС».

8. Заняття здобувачів вищої освіти з фізичного виховання здійснюються як факультативні (у загальне число кредитів ЄКТС і до навчальних планів не включаються, форм підсумкового контролю не мають), крім спеціальностей, де це передбачено стандартами вищої освіти.

9. Дисципліни, що формують компетентності з історії та культури України, філософії, української мови із загальним обсягом не менше 12 кредитів ЄКТС, якщо відповідні дисципліни не є профільними.

10. Створення умов для вивчення англійської мови, як мови міжнародного академічного спілкування, задля досягнення випускниками ЗВО рівня В2 відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти – не менше 10 кредитів.

За розрахунками – 16 кредитів.

Відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти Wikizero - Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти виконання умов, зазначених у вищевказаному Листі МОН від 01.03.2015 № 1/9-120 «Про

організацію вивчення гуманітарних дисциплін», необхідно отримати 500-600

год. Отже:

1 кр. = 30 год.

з них: 16 год – аудиторна робота; 14 год. – самостійна робота

16 кр. = 480 год.

Тобто 270 ауд. год., а точніше $16 \cdot 16 = 256$ ауд. год. складатиме 16 кр.

11. Рекомендовану загальна назва української мови: Українська мова (за професійним спрямуванням).

12. Не більше 4-х курсових для рівня бакалавр, не більше 2-х для рівня магістр на весь термін навчання. Плануючи курсові роботи (проекти), розуміємо ближню перспективу їх перевірки на наявність некоректних запозичень.

Курсова робота (проект), що мають міждисциплінарний характер, можуть виділятися окремою позицією в навчальному плані (орієнтований обсяг – 3 кредити ЄКТС) та враховуватися в число 16 дисциплін на рік.

13. Навчальним складовим, які плануються в тижнях (практики та кваліфікаційні роботи), можна встановлювати 1,5 кредити за кожний тиждень.

1,5 кредити на тиждень – навчальна практика.

1 кредит на тиждень – виробнича та передатестаційна практика.

Кількість аудиторних годин відповідно до Положення про практичну підготовку та Положення про норми обліку робочого часу НПП.

14. Не допускається встановлення навчальним складовим величини кредитів, котрі не є цілими числами. У разі, якщо практика виступає як модуль дисципліни і триває, наприклад, 1 тиждень (1,5 кр.), допускається не ціла кількість кредитів.

15. Якщо формою підсумкового контролю з дисципліни є екзамен, то на підготовку та проходження кожного з них виділяється 1 кредит. Якщо курсова робота планується як окремий модуль дисципліни, то на нього виділяється не менше 1 кредиту.

16. Максимальна кількість **аудиторних годин на один кредит** становить:
для бакалавра (наскрізна магістратура) – 16 годин,
для магістра – 10 годин.

17. Максимальне **тижневе аудиторне навантаження** (разом із заняттями із позакредитної дисципліни «фізичне виховання») не повинно перевищувати:
для бакалавра (наскрізна магістратура) – 30 годин,
для магістра – 18 годин.

18. Аудиторні години обов'язково мають бути кратними 2.

19. Складання заліків, як правило, проводиться на останньому практичному, семінарському чи лабораторному занятті. Кредити на заліки не виділяються.

20. Максимально – 2 екзамени на тиждень при плануванні графіку сесії.

21. Заочна форма навчання – кількість аудиторних годин – не більше 20% від аудиторних годин денної форми. Але з урахуванням вимог Закону України «Про відпустки», 5 робочих днів на тиждень, 5 пар, тобто 10 ауд. годин на день.

Приклад.

1-й курс – 15 КД на 1 сесію.

15КД – 4 вихідні дні – 3 (кількість екзаменів) = 8КД

8КД * 10 ауд. год. = не більше 80 ауд. год. на 1 сесію

22. Обсяг кваліфікаційної роботи бакалавра не менше 10 кредитів.

Обсяг кваліфікаційної роботи магістра – не менше 15 кредитів.

Кількість кредитів на атестаційний екзамен – 2 кредити.

23. Формування індивідуальної освітньої траєкторії та відображення в навчальному та робочому планах:

На прикладі НП бакалавра на базі ПЗСО

20 дисциплін по 3 кредити = 60 кредитів.

В НП – розподіл годин: 30 ауд., з них 12 – лекції, 18 – практики, все інше – на самостійну роботу.

Для заочної форми навчання: загальні вибіркові дисципліни – 8 ауд. год., фахові вибіркові – 10 ауд. год.

В РНП – умовний поділ між семестрами 5 дисциплін.

Кількість кредитів для варіативної складової може бути більшою за 25%. Ця особливість окремих ОП має бути врахована на старших курсах. Рекомендовано – 3 та 4, де планування варіативної частини у своїй більшості буде забезпечено фаховими освітніми компонентами.

24. ОБОВ'ЯЗКОВА ВИМОГА Об'єднання потоків, оптимізація кількості кредитів ЄКТС, аудиторних годин (в тому числі лекційних та практичних/семінарських/лабораторних занять) на загальні дисципліни в межах інституту/факультету або між факультетами за необхідністю (можливістю).

25. Необхідно одночасно надавати навчальні та робочі плани денної та заочної форм навчання.

Максимальна кількість годин на 1 здобувача вищої освіти денної форми навчання

Рівень освіти	Нормативна чисельність здобувачів вищої освіти на 1 ставку науково-педагогічного персоналу	Годин на 1 рік на 1 здобувача (з розрахунку річного обсягу навчальної роботи 550 год.)
Перший (бакалаврський) рівень	9,5	58
	10,5	52
	11,0	50
	11,5	48
	12,0	46
	12,5	44
	13,0	42
	13,5	41
Другий (магістерський) рівень	4,75	116
	5,25	105
	5,5	100
	5,75	96
	6,0	92
	6,25	88
	6,55	84

Нормативні документи до складання навчальних планів:

1. Закон України «Про вищу освіту»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Закон України «Про відпустки»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр#Text>

3. Лист МОНУ від 26.02.2010 № 1/9-119 «Про Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах» на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 16 жовтня 2009 року № 943.

https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_119290-10#Text

4. Лист МОНУ від 11.03.2015 № 1/9-120 «Про організацію вивчення гуманітарних дисциплін».

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-120729-15#Text>

5. Лист МОНУ від 13.03.2015 № 1/9-126 «Щодо особливостей організації освітнього процесу та формування навчальних планів у 2015/2016 навчальному році»

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-126729-15#Text>

6. Наказ Міністерства освіти і науки від 26 січня 2015 року № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік».

<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z0132-15#Text>

7. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1134 «Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності».

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1134-2002-п#Text>

9. Положення про організацію освітнього процесу в ДБТУ.

10. Положення про планування й облік робочого часу науково-педагогічних працівників.

11. Положення про практичне навчання.

Проведено обговорення та надані уточнення з вищезазначених питань. Анастасія Кашперська рекомендувала взяти це до уваги.

ГОЛОСУВАННЯ

ПОСТОНОВИЛИ:

1. Рекомендувати активізувати проведення робіт з удосконалення освітніх програм.
2. Рекомендувати взяти до уваги оновлені кадрові вимоги ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.
3. Рекомендувати формувати пули вибіркових дисциплін для студентів другого року навчання відповідно до запропонованої системи.
4. Рекомендувати формування навчальних та робочих планів проводити відповідно до представлених вимог.

Голосування постійних членів ради:

Хто «ЗА» - прийнято одногосно.

Голова

Максим СЕРІК

Секретар

Юлія ВАСИЛЬЄВА